

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Biroul permanent al Senatului

Nr. 5959/2022

31. MAI. 2022

277, 295, 304, 6.06.2022.
174, 300, 170, 144, 212, 305, 220, 266, 221, 218, 270, 329/2022.

Către:

**DOMNUL TIBERIU HORĂȚIU GORUN,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI**

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 25 mai 2022

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

- Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:
- L277/2022** 1. Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (Bp. 164/2022);
 - L295/2022** 2. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 (Bp. 178/2022);
 - L304/2022** 3. Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură Gheorghe Ionescu – Șișești și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare (Bp. 191/2022);
 4. Propunerea legislativă pentru modificarea art. 24 alin. (3) din Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar (Bp. 177/2022, L. 294/2022);
 5. Propunerea legislativă pentru completarea și modificarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000 (Bp. 183/2022, L. 300/2022);
 - L170/2022** 6. Propunerea legislativă pentru completarea articolului 6 din Legea nr. 31/1990 privind societățile și completarea articolului 40 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil (Bp. 61/2022);
 - L244/2022** 7. Propunerea legislativă privind instituirea Zilei Sportului Românesc în prima duminică din luna iunie (Bp. 127/2022);
 8. Propunerea legislativă pentru modificarea alin. (1)-(3) ale art. 77 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Bp. 158/2022, L. 272/2022);
 - L305/2022** 9. Propunerea legislativă pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România și a Ordonanței Guvernului nr. 25/2014 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României și pentru modificarea unor acte normative privind regimul străinilor în România (Bp. 192/2022);
 - L220/2022** 10. Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (Bp. 100/2022);
 - L266/2022** 11. Propunerea legislativă pentru aplicarea unor măsuri de sprijin pentru angajatori și salariați în situații de criză, altele decât cele din perioada stării de urgență/asediu/alertă (Bp. 148/2022);

- L221/2022 12. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 21/1991 a cetățeniei române (Bp. 101/2022);
- L218/2022 13. Propunerea legislativă pentru completarea unor acte normative cu privire la regimul străinilor în România și încadrarea în muncă a străinilor pe teritoriul României (Bp. 98/2022);
- L270/2022 14. Propunerea legislativă pentru completarea articolului 12 litera B din OUG nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate (Bp. 156/2022);
- L329/2022 15. Propunerea legislativă pentru instituirea Zilei Memoriale a Holodomorului (Bp. 221/2022).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

170 / 6.06.2022

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea articolului 6 din Legea nr. 31/1990 privind societățile și completarea articolului 40 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil*, inițiată de domnul deputat neafiliat Bola Bogdan Alexandru și un grup de parlamentari neafiliați (**Bp.61/2022**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare*, prin prevederea posibilității minorilor cu capacitate de exercițiu restrânsă de a constitui societăți și, totodată, stabilirea, prin lege, a unor circumstanțe – legate de intenția de a demara o afacere – în care minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă poate dobândi capacitate de exercițiu deplină anticipată.

II. Observații

1. Capacitatea de exercițiu este, potrivit *Codului civil*, aptitudinea persoanei de a încheia singură acte juridice civile. Ea are ca premisă capacitatea de folosință a persoanei și-i permite acesteia să concretizeze vocația de a avea drepturi și obligații civile. Recunoașterea capacității de exercițiu este condiționată de existența discernământului, înțeles ca aptitudine a persoanei fizice de a-și reprezenta corect consecințele juridice ale manifestării sale de voință, de a-și da seama de semnificația socială a

actelor sale. Legiuitorul, prezumând că persoanele ating la majorat pragul maturizării psihice și dobândesc discernământ deplin, le recunoaște majorilor capacitatea de exercițiu deplină. În schimb, în privința minorului cu vârsta între 14 și 18 ani, legiuitorul consideră că are discernământul în formare, nedesăvârșit, că nu are încă o experiență de viață corespunzătoare, ceea ce impune protejarea sa în raport cu pericolul unor acte de importanță mare, care ar putea fi vătămătoare. În această perioadă, el se pregătește, se inițiază pentru libertatea juridică neîngrădită pe care o dă vârsta majoratului.

Din aceste rațiuni, legea română îi recunoaște o capacitate de exercițiu restrânsă minorului de peste 14 ani, ceea ce îi permite să încheie singur doar anumite tipuri de acte juridice.

În primul rând, este vorba de acte de conservare, considerate, *de plano*, a fi nevătămătoare, fiind așadar în interesul său ca acestea să fie realizate urgent (de exemplu, înscrierea unei ipoteci în registrul de publicitate, trimiterea unei somații).

În al doilea rând, minorul poate încheia singur acte de administrare care nu îl prejudiciază, fie că sunt acte de administrare prin natura lor, adică acelea prin care se pune în valoare un bun sau un drept – de exemplu încheierea unui contract de locațiune cu privire la un bun frugifer–, fie că sunt acte de administrare prin scopul lor, adică acelea care prin natura lor sunt acte de dispoziție, dar prin avantajele și scopul urmărit sunt considerate din punct de vedere juridic acte de administrare - de exemplu, înstrăinarea unor bunuri aflate în pericol de depreciere .

O a treia categorie de acte juridice pe care minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă le poate încheia fără încuviințare și/sau autorizare o constituie actele de dispoziție de mică valoare, acte care se încheie zilnic, pentru nevoile obișnuite. Trei condiții trebuie îndeplinite cumulativ pentru includerea în această ultimă categorie: să fie valoare redusă, să aibă caracter curent și să se execute la data încheierii lor. Prima condiție se justifică prin potențialul de risc scăzut de a afecta patrimoniul minorului. A doua se bazează pe conceptul de experiență obișnuită (de exemplu, ar răspunde acestei condiții acte juridice precum cumpărarea de bilete de călătorie sau achiziționarea de rechizite). În ceea ce privește cea de-a treia condiție, în doctrină s-a afirmat că ar fi incompatibile cu aceasta actele juridice încheiate sub condiție sau cu termen.

Așadar, putem conchide că pentru cea mai mare parte a actelor juridice, în primul rând cele de dispoziție, exceptându-le pe cele mărunte, minorului cu capacitate restrânsă de exercițiu îi este necesară încuviințarea

părinților sau, după caz, a tutorelui, iar, în cazurile prevăzute de lege, și autorizarea instanței de tutelă. Mai mult, minorul nu poate, chiar cu încuviințare, să facă donații și nici să garanteze obligațiile altuia.

Minorul care a împlinit vârsta de 16 ani poate dobândi înainte de majorat în mod excepțional capacitate deplină de exercițiu, prin căsătorie, numită de doctrină și emancipare de drept, sau prin emancipare judiciară (capacitate de exercițiu anticipată).

În primul caz, legea prezumă că, dacă primește avizul medical, încuviințarea părinților, autorizarea instanței de tutelă și se căsătorește, minorul este apt a încheia și restul actelor juridice, de o importanță semnificativ mai redusă. Soluția instituită de Codul civil urmărește asigurarea deplină a condițiilor materiale pentru traiul comun și, deci, a exercițiului firesc al vieții de familie, care presupune, în mod uzual, încheierea unor acte juridice (cumpărarea/închirierea unei locuințe, contractarea unui împrumut).

Pentru motive temeinice, instanța de tutelă poate recunoaște minorului care a împlinit 16 ani capacitate deplină de exercițiu, cu ascultarea părinților/a tutorelui și, dacă este cazul, cu avizul consiliului de familie.

Legiuitorul a consacrat expres vârsta de 16 ani pentru dobândirea capacității de exercițiu anticipate, ceea ce indică atenția acestuia pentru atingerea unui anumit nivel de dezvoltare psihică și maturitate, dar și recunoașterea faptului că instituția emancipării în cazul unui minor mai mic de 16 ani prezintă riscuri, acesta având nevoie de o protecție mai pronunțată.

În ceea ce privește motivele temeinice pentru emancipare, legiuitorul nu a procedat la o enumerare sau o exemplificare a acestora, ci a lăsat la aprecierea instanței de tutelă calificarea unor situații de fapt concrete ca motive necesare și suficiente pentru a emite actul solemn de recunoaștere a capacității depline de exercițiu. Ca urmare, jurisprudența a dezvoltat acest concept, arătând, în esență, că o cerere de emancipare poate fi admisă *„doar atunci când minorul trebuie să se gospodărească singur, nu când poate să se gospodărească astfel.”*

Ca urmare, au fost reținute ca motive temeinice în majoritatea covârșitoare a cazurilor starea de graviditate a minorei și iminența nașterii sau faptul că aceasta a dat naștere unui copil, considerându-se că este în interesul superior al minorei și, pe cale indirectă, al copilului său care urmează să se nască sau nou-născut ca aceasta să dobândească capacitate de exercițiu deplină pentru a putea beneficia de toate drepturile și îndeplini

toate obligațiile ce revin copilului, soluție apreciată ca superioară celei de numire a unui tutore pentru copilul nou-născut.

Totuși, textul legal a prezentat suficientă suplețe pentru a include și alte situații de fapt, precum necesitatea de mobilitate deplină pentru efectuarea unor tratamente medicale în străinătate sau pentru participarea, de către o minoră a cărei maturitate depășea vârsta, la activități de voluntariat, olimpiade internaționale, cursuri extrașcolare, dar și necesitatea administrării unei societăți deținute de părinții care nu mai erau în măsură să se îngrijească de aceasta. Instanța a respins însă cererea de emancipare justificată de dorința de independență a copilului minor în raport cu opinia părinților, apreciind că o asemenea interpretare denaturează scopul reglementării.

Doctrina juridică pledează pentru precauție în acordarea capacității de exercițiu anticipate și pentru o analiză a tuturor aspectelor relevante, având în vedere implicațiile pe care măsura emancipării le-ar avea atât asupra minorului, cât și asupra altor persoane, cu atât mai mult cu cât aceasta este una ireversibilă. S-a subliniat, de asemenea, în doctrină că aplicarea instituției emancipării judiciare, ca expresie a protecției interesului superior al minorului, necesită verificarea, *in concreto*, a dezvoltării psihice a copilului și a aptitudinii sale de a veghea propriile interese, constatarea existenței unor motive temeinice, fără constatarea maturității minorului putând deturna finalitatea reglementării și chiar genera un pericol real pentru dezvoltarea copilului.

Putem concluziona așadar că regulile în materia capacității de exercițiu restrânse și condițiile în care se poate dobândi capacitatea de exercițiu deplină anticipată, consacrate de *Codul civil*, au rol de protecție a interesului superior al minorului și au la bază o amplă analiză și evaluare a impactului pe care anumite tipuri de acte de dispoziție le au asupra patrimoniului copilului, dar și, în egală măsură, aspecte legate de dezvoltarea psihologică a copilului, de nivelul de maturitate ce este necesar pentru încheierea anumitor categorii de acte juridice. Or, așa cum remarcă și Consiliul Legislativ, în avizul său asupra propunerii legislative, soluțiile promovate de inițiatorii acesteia nu au fost precedate de o temeinică evaluare și fundamentare a interesului social de protecție a copilului și a patrimoniului acestuia. Totodată, forul ce emite un aviz consultativ în special din perspectiva impactului unei propuneri de reglementare asupra mediului de afaceri și asupra societății, în ansamblu, ori asupra unor categorii sociale sau profesionale, în particular, s-a exprimat în defavoarea propunerii legislative, justificările fiind legate de insuficienta maturitate și

experiență a minorilor de a constitui societăți și de riscul de afectare a circuitului civil.

2. Inițiativa legislativă parlamentară propune, cu titlu general, ca minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă să poată avea calitatea de fondator al unei/unor societăți, fără niciun alt element de circumstanțiere al exercițiului acestei calități, astfel încât interesul superior al minorului să fie în mod adecvat protejat.

Notăm că, din punct de vedere contractual, societatea se constituie prin încheierea, de către două sau mai multe persoane, a unui contract de societate (prin excepție, societatea cu răspundere limitată se poate constitui și prin actul de voință al unei singure persoane), contract care trebuie să îndeplinească toate condițiile de fond cerute pentru valabilitatea unui act juridic: consimțământ, capacitate, obiect determinat și cauză. Prin urmare, pentru a se asigura caracterul predictibil al normei privitoare la condiția capacității, este necesar să rezulte cu claritate din textul legal dacă se aplică regimul general al actelor juridice ale minorului (cel consacrat de Codul civil și prezentat supra, în rezumat) sau, dimpotrivă, se instituie o excepție de la aplicabilitatea regulii de drept comun.

Trebuie, de asemenea, subliniat că fondarea unei societăți nu este un act juridic singular, ce poate fi considerat executat la data încheierii lui. Dincolo de contractul de societate, formarea valabilă a unei societăți presupune încheierea și a altor acte juridice strict legate de procesul de constituire, pentru fiecare dintre acestea fiind necesar a fi așadar întrunită condiția de fond a capacității: operațiuni prealabile, precum deschiderea unui cont bancar în numele și pe seama societății, încheierea actului juridic având ca obiect dreptul de folosință asupra imobilului cu destinație de sediu social, subscrierea și vărsarea aportului la capitalul social - ce poate presupune și transferul dreptului de proprietate asupra unui bun mobil sau imobil, dacă aportul său este în natură; formalități legate de constituire (înregistrarea în registrul comerțului, realizarea altor cerințe de opozabilitate); reprezentarea societății în instanță, în cazul unor acțiuni judiciare demarate de terți în contextul constituirii societății; formalități legate de autorizarea funcționării societății.

În procesul de constituire a societății, fondatorul are, potrivit legii, o răspundere specială, atât în raport cu societatea, cât și în raport cu terții. Astfel, potrivit art.31 din *Legea nr.31/1990*, fondatorii sunt solidar răspunzători (angajând așadar patrimoniul personal) față de societate și față de terți pentru subscrierea integrală a capitalului social și efectuarea

vărsămintelor stabilite de lege sau de actul constitutiv, pentru existența aporturilor în natură, pentru veridicitatea publicațiilor făcute în vederea constituirii societății. Fondatorii răspund solidar și nelimitat față de terți pentru actele juridice încheiate cu aceștia în contul societății, în afară de cazul în care societatea, după ce a dobândit personalitate juridică, le-a preluat asupra sa (totuși, notăm că adunarea generală nu va putea da însă descărcare timp de 5 ani fondatorilor pentru răspunderea ce le revine în legătură cu constituirea societății).

Față de aceste elemente, fondarea unei societăți nu poate fi considerată un act de dispoziție de mică valoare, având ca unică premisă faptul că în cazul uneia dintre formele societare (societatea cu răspundere limitată- SRL) capitalul social minim este de 200 lei (argumentul prezentat de inițiatori în expunerea de motive). Pe de o parte, valoarea minimă prevăzută de lege nu este, în mod necesar, și cea care se decide, prin actul constitutiv, a reprezenta capitalul social al unei anumite societăți, în concreto, acesta fiind stabilit și în funcție de nivelul investițional necesar pentru demararea acelei afaceri specifice. Pe de altă parte, capitalul social minim nu este același pentru toate tipurile de societate – iar propunerea legislativă nu limitează exercițiul dreptului de a fonda societăți la o formă societară pentru care legea stabilește o valoare redusă a capitalului social. Or, în cazul societăților pe acțiuni și al societăților în comandită pe acțiuni, potrivit *Directivei 2017/1132 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale*, capitalul social de minim ce trebuie impus legislativ de statele membre ale Uniunii Europene este 25.000 euro.

Totodată, trebuie observat că, odată constituită societatea, voința societară se formează ca efect al manifestărilor de voință exprimate de asociați în organele societății, iar decizia organelor colegiale se poate răsfrânge, în funcție de forma de societate, și asupra patrimoniului personal al asociaților. Astfel, potrivit art.3 din *Legea societăților*, asociații în societatea în nume colectiv și asociații comandați în societatea în comandită simplă sau în comandită pe acțiuni răspund nelimitat și solidar pentru obligațiile sociale, spre deosebire de acționarii, de asociații comanditari și de asociații în societatea cu răspundere limitată, care răspund numai până la concurența capitalului social subscris.

Chiar și în cazul societăților în care răspunderea asociaților este limitată la aportul subscris se poate ajunge (în etapa dizolvării și lichidării societății) la angajarea patrimoniului personal în cazul în care aceștia, în fraudă creditorilor, abuzează de caracterul limitat al răspunderii și de personalitatea juridică distinctă a societății, situație în care vor răspunde

nelimitat pentru obligațiile neachitate ale societății. Potrivit *Legii societăților*, răspunderea asociaților devine nelimitată în special atunci când aceștia dispun de bunurile societății ca și cum ar fi bunurile proprii sau dacă diminuează activul societății în beneficiul personal ori al unor terți, cunoscând sau trebuind să cunoască faptul că în acest mod societatea nu va mai fi în măsură să își execute obligațiile.

Extinderea răspunderii sociale asupra patrimoniului propriu poate interveni, de asemenea, în situația ajungerii societății în insolvență, dacă asociații au contribuit la starea de insolvență, prin una dintre următoarele fapte: au folosit bunurile sau creditele persoanei juridice în folosul propriu sau în cel al unei alte persoane; au făcut activități de producție, comerț sau prestări de servicii în interes personal, sub acoperirea persoanei juridice; au dispus, în interes personal, continuarea unei activități care ducea, în mod vădit, persoana juridică la încetarea de plăți; au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea; au deturnat sau au ascuns o parte din activul persoanei juridice ori au mărit în mod fictiv pasivul acesteia; au folosit mijloace ruinătoare pentru a procura persoanei juridice fonduri, în scopul întâzierii încetării de plăți; în luna precedentă încetării plăților, au plătit sau au dispus să se plătească cu preferință unui creditor, în dauna celorlalți creditori; orice altă faptă săvârșită cu intenție, care a contribuit la starea de insolvență a debitorului.

Așadar, putem conchide că și ulterior constituirii societății, exercițiul dreptului de asociat poate avea consecințe importante asupra patrimoniului personal al minorului, ceea ce impune o reflecție suplimentară asupra capacității acestuia de a încheia singur actele juridice pe care viața societară le implică. Această concluzie este cu atât mai mult valabilă pentru situația în care minorul dobândește nu doar calitatea de asociat, ci este desemnat și administrator sau director (incompatibilitățile de la art. 6, care se propune a fi modificat prin propunerea legislativă fiind incidente și administratorilor și directorilor societății). În cazul acestora, răspunderea patrimonială față de societate, dar și față de terți, atât pe durata funcționării în condiții obișnuite a societății, cât și în caz de insolvență este mult mai severă, corespunzătoare statutului său de mandatar al societății.

În aceste condiții, predictibilitatea regimului actelor juridice ale minorului ce sunt încheiate în dezvoltarea unei afaceri este esențială, atât pentru protecția adecvată a patrimoniului minorului, dar și pentru securitatea circuitului civil – terții co-contractanți trebuie să aibă imaginea exactă a identității părților cu care stabilesc raporturi contractuale, dar și

riscul incidenței instituției leziunii și, pe cale de consecință, al sancțiunii severe a anulabilității actului.

Reflectând acest specific al constituirii și funcționării societăților și riscurile ce sunt asumate în derularea unei afaceri - atât pentru cel care are inițiativa acesteia, cât și pentru circuitul comercial-, opțiunile legislative ale altor state europene evidențiază atenția specială pentru menținerea echilibrului între, pe de o parte, necesitatea de a proteja patrimoniul minorului și de a asigura premisele dezvoltării, în plan psihic, educativ profesional, iar, pe de altă parte, nevoia de a încuraja spiritul antreprenorial al tinerilor. Această căutare a echilibrului de reglementare o regăsim și în reformele legislative mai recent promovate în aceste state.

Astfel, în unele legislații europene, vârsta majoratului continuă să fie momentul de la care persoana fizică dobândește capacitatea de a fonda o afacere. De exemplu, în Spania persoanele majore (peste 18 ani) au capacitatea de a exercita cu titlu profesional o activitate comercială, minorii putând doar să continue comerțul deținut de părinții lor decedați, însă prin intermediul tutorelui lor. Similar, în Portugalia are capacitatea de a face acte de comerț cel care are capacitatea civilă de a se obliga, iar minorii sub 18 ani nu au capacitate de exercițiu, dacă nu se prevede altfel, între excepții figurând actele de administrare sau de înstrăinare a bunurilor pe care persoana în vârstă de peste 16 ani le-a dobândit prin munca sa, actele juridice cotidiene, obișnuite ale minorului, aflate în limitele capacității sale naturale și care nu implică decât cheltuieli sau înstrăinări de bunuri de mică importanță și actele juridice legate de profesia, arta sau meseria pe care minorul a fost autorizat să o exercite sau cele practicate în exercitarea acelei profesii, arte sau meserii, dar și în acest caz minorul răspunde numai cu bunurile de care poate dispune în mod liber. În Belgia, minorii (persoanele sub 18 ani) nu pot începe un comerț, dar pot continua comerțul dobândit prin moștenire legală sau testamentară, însă gestionarea acestuia revine unui administrator special, aflat sub controlului tutorelui).

Alte state au permis minorilor, de regulă peste 16 ani, să constituie anumite tipuri de societăți (cu răspundere limitată și o structură societară mai simplă) sau să încheie anumite categorii de acte juridice în vederea constituirii sau pe durata funcționării anumitor categorii de societăți: de exemplu, în Franța, printr-o reformă din 2015, s-a instituit posibilitatea minorilor de peste 16 ani să încheie acte de administrare necesare creării și gestionării unei întreprinderi individuale cu răspundere limitată sau a unei societăți unipersonale, actele de dispoziție fiind însă încheiate de către reprezentanții legali ai minorului; în plus, pentru anumite acte de dispoziție

reprezentantul legal al minorului are nevoie de autorizarea instanței de tutelă (de exemplu, aportul la capitalul social al unui imobil sau fond de comerț aparținând minorului). În Olanda, minorul poate înființa o afacere cu acordul părinților sau al reprezentantului legal, acord care este necesar atât pentru formalitățile inițiale, de înregistrare a companiei la Camera de Comerț, cât pentru toate actele ulterioare), ori singur, dacă a fost emancipat (emanciparea se stabilește de instanță, la cerere, minorului de 16 ani; acesta va fi tratat ca un major numai în ceea ce privește actele legate de afacere, nu și viața privată a acestuia) - în cazul minorului ale cărui acte se încuviințează de părinți, răspunderea pentru datoriile acestuia aparține părinților; minorul emancipat răspunde personal (semnalăm și faptul că soluția este corelată și cu sistemul de învățământ olandez, care este obligatoriu până la 16 ani, când se obține o calificare inițială, iar dacă minorul nu a obținut această calificare, trebuie să rămână la școală până la 18 ani, caz în care profitul obținut din afacere poate afecta finanțarea la care are dreptul pentru școlarizare). În Italia, un minor poate înființa sau poate fi asociat al unei societăți cu răspundere limitată sau al unei societăți pe acțiuni, însă la constituire și la dobândirea ulterioară a calității de asociat sunt necesare acordul părinților/tutorei și autorizarea instanței de tutelă, în lipsa acestora actul de constituire sau actul prin care minorul dobândește calitatea de asociat fiind anulabil. Pe durata funcționării societății, pentru actele de administrare obișnuită minorul nu are nevoie de acordul părinților, dar pentru actele de administrare extraordinară trebuie să lucreze în comun cu ambii părinți care, la rândul lor, trebuie să obțină întotdeauna autorizare de la instanță. În schimb, minorul nu poate avea calitatea de fondator al unei societăți în nume colectiv sau de asociat într-o astfel de societate și nici de fondator sau asociat comanditat într-o societate în comandită.

Analizând inițiativa legislativă parlamentară în lumina reglementării civile românești, reformate în 2009, dar și în lumina legislației comparate analizate, constatăm că textul propus are o serie de lacune, care pot genera efecte adverse celor așteptate prin promovarea normei. Astfel, nu se face distincție între categorii de societăți ce pot fi constituite sau între etape de vârstă ale minorului. Nu este clar, față de formularea lapidară, dacă încheierea contractului de societate se va face cu respectarea regimului comun în materia actelor ce pot fi încheiate de minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă - mai ales în contextul în care jurisprudența în aplicarea art. 40 din *Codul civil* indică o cristalizare a interpretării că, în cazul dobândirii părților sociale ulterior înființării societății, prin moștenire legală sau testamentară sau prin donație, și în cazul înscrierii calității de asociat în

registrul comerțului – acte de dispoziție - este necesară încuviințarea părinților sau, după caz, tutorelui . Nu putem deduce din text în ce condiții va încheia minorul actele juridice subsecvente, pe care le presupune calitatea de fondator și de acționar/asociat – vărsarea aportului, exercitarea votului în adunările generale ale acționarilor/asociaților, inclusiv pentru adoptarea deciziilor strategice pentru funcționarea societății (precum fuziunea/divizarea, transferul de sediu, modificarea obiectului de activitate, înființarea de filiale, sucursale, garantarea unor obligații ș.a.) sau cesiunea acțiunilor/parților sociale. De asemenea, devine nepredictibilă și modalitatea în care prevederea propusă s-ar armoniza cu regimul general al autorității părintești, care, pentru protecția minorului în realizarea intereselor sale patrimoniale, consacră drepturile și îndatoririle ce revin părinților referitoare la bunurile copilului (cum ar fi drepturi aferente valorilor mobiliare pe care acesta le deține, în speță acțiuni/părți sociale, precum dreptul de vot sau de conversie). Totodată, constatăm că în textul propunerii legislative nu apare nicio precizare (cu excepția celei din expunerea de motive, instrument care nu are însă valențe normative) referitoare la posibilitatea și/sau condițiile în care minorul ar deveni administrator sau director al societății, deși în privința obținerii și exercitării acestor funcții *Legea societăților* prevede, așa cum arătam, că se aplică similar incompatibilitățile pentru deținerea funcției de fondator (art.73¹ din *Legea nr.31/1990*).

Nu în ultimul rând, observăm că între textele propuse (pentru modificarea art. 6 din *Legea societăților*, respectiv pentru completarea art. 40 din *Codul civil*) există chiar contradicție. Astfel, dacă în propunerea de modificare a Legii societăților se prevede posibilitatea fondării unei societăți de către un minor cu capacitate de exercițiu restrânsă, *Codul civil* se propune a fi modificat în sensul că intenția de fondare a unei societăți să constituie motiv suficient pentru dobândirea capacității de exercițiu depline.

Dincolo de faptul că această ultimă soluție restrânge marja de apreciere, în concret, a instanței de tutelă în evaluarea maturității psihice a minorului, care să poată astfel justifica emanciparea sa, raportată la o necesitate de fapt, de asemenea evaluată în concret, contrarietatea conceptuală a reglementării propuse confirmă, o dată în plus, lipsa de predictibilitate a normei și necesitatea unei reflecții suplimentare, pentru corelarea cu celelalte mecanisme de protecție a minorului consacrate în legislația civilă, dar și, mai larg, în spațiul normativ activ (dreptul muncii, dreptul electoral, dreptul de asociere).

Față de cele anterior expuse, apreciem că norma propusă este lipsită de predictibilitate și coerență, deoarece nu cuprinde soluții legislative cu privire la ansamblul efectelor pe care le vor produce măsurile inițiate. Prin aceasta, norma nu numai că nu își poate atinge finalitatea urmărită - prezentată în instrumentul de motivare -, ci dimpotrivă poate genera efecte contrare celor așteptate, măsurile inițiate neputând astfel să fie nici în interesul superior al minorului, nici în interesul general al societății de a încuraja spiritul antreprenorial.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ
PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Florin-Vasile CÎȚU**
Președintele Senatului